

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 15. (1729) Oradea, 1938. jan. 20.

Primecolaborator: **dr Gyártás Elemér**

Rendeletileg feloszlatták a törvényhozás két házát és kiírták az új választásokat

Március 2—6-ika között választ az ország. — Választási jelek helyett sorszámot és pontokat kell használniuk a politikai pártoknak

Bukarest. Saját tud. A hivatalos lap rendkívüli kiadása közli a parlament feloszlásáról szóló királyi rendeletet, amely szerint:

1. szakasz: A törvényhozó testületek feloszlattatnak.

2. szakasz: A választási testület összehívatik az egész ország területén, a képviselőház és a szenátus megválasztására.

3. szakasz: A választások a következőképp fognak megtörténni: a képviselőházi választások 1938 március 2-án, a szenátusi választások A) 1938 március 4-én, amelynek résztvesznek a választási törvény 4. szakasza értelmében a 40. évet betöltött román állampolgárok. B) 1938 március 5-én lesz a megyei és községi tanácsok szenátorválasztása. C) március 6-án a kereskedelmi és iparkamarák, a mezőgazdasági kamarák, a munkakamarák és az egyetemi tanácsok szenátorválasztása.

4. szakasz: Az új országgyűlés 1938 március 10-én ül össze.

Ugyancsak a „Monitorul Oficial” tegnap este megjelent rendkívüli számában rendelet-törvényt jelent meg, amely módosítja a választási törvényt. E módosítás szerint:

1. szakasz: A jelenlegi választási jegyek táblázata, amelyet a központi választási bizottság a választási törvény 49. szakasza értelmében összeállított, semmis.

2. szakasz: A választási jeleket a jövőben bizonyos számú fekete pontok helyettesítik. A pontjelek nagysága akár egy pontból, akár több pontból állanak, nem haladhatja meg a

törvény által meghatározott 10-szer 10 millimétert.

3. szakasz: A politikai alakulatok sorszáma és megfelelő pontszámú jelt fognak kérti, amit az ország egész területén így alkalmaznak. E célból írásban fordulnak a központi választási bizottsághoz, mindjárt a választások kiírása után. A kérést a politikai alakulat vezetője, vagy törvényes meghatalmazással ellátott megbízottja adja be. A bizottság titkára átveszi és iktatja a kéréseket és erről igazolványt ad ki.

A központi választási bizottság minden politikai alakulatnak számot ad a választási lapon, úgy hogy az először átvett és beiktatott kérésre az 1-es számot, egy pontjellel, a másodikra kettes számot, két pontjellel és így tovább.

A központi választási bizottság köteles kellő időben közölni a megyei választási bizottságokkal minden politikai alakulat sorszáma és a neki juttatott jel pontszámát. A megyei bizottságok a törvény által előírt határidőn belül fogadják el a jelöléseket. A választási sorszámot és az ennek megfelelő jelt minden választásnál újból állapítják meg.

4. szakasz: Ezek az előírások a megyei és községi választásoknál is alkalmaztatnak.

5. szakasz: A választási törvény ama intézkedéseit, amelyek a fentiekkel ellenkeznek, valamint más, ezekkel ellentéző rendelkezések is hatályon kívül vannak helyezve.

A rendelet-törvényhez csatolták a miniszterelnöknek a királyhoz intézett jelentését is, amely a fenti változtatásokat indokolja.

Goga indokolja a törvény-módosító rendeletet

Bukarest. Saját tud. Goga miniszterelnök jelentése a királyhoz a következőket tartalmazza:

A központi választási bizottság évek során hét választási jegytáblázatot készített, összesen 71 jellel. Így nagyszámú geometriai jel kitalálása nehézségeket okoz, azért a választási bizottság a jelek mellé különböző számú pontokat alkalmazott vagy tárgyak ábrázolásához volt kénytelen folyamodni, amit a törvény tilt. A választási törvény 49. szakaszának 3-ik bekezdése lehetővé teszi a választási jel-táblázatok megváltoztatását, azzal a feltétellel, hogy ez a választások kiírása előtt történjék meg.

Ennek megfelelően javasolja a miniszterelnök a választási jelek rendszerének gyökeres megváltoztatását.

Kedden este a miniszterelnökségen értekezlet volt, amelyen Goga ismertető előadást tartott a politikai helyzetről, közölve a kor-

mánnyal a választási törvény módosítását és a parlament feloszlását, valamint az új választások kiírását március 2., 4., 5. és 6-ra. Az értekezlet este 10 órakor ért véget.

LIBERALISPARTI VEZETŐFÉRFIAK A KIRÁLYNÁL.

Bukarest. Saját tud. Dinu Bratianu szerda délelben kihallgatáson jelent meg a király előtt és a Liberális Párt elnöke pártjának álláspontját ismertette az uralkodóval, a parlament feloszlásával kapcsolatban. Délután 4 órakor Bratianu Györgyöt fogadta kihallgatáson a király.

FEBRUÁRBAN KÖZIGAZGATÁSI VÁLASZTÁSOK LESZNEK?

Bukarest. Saját tud. Tekintettel arra, hogy a megyei és községi tanácsok szenátorainak választását március 5-re tűzték ki, a közigazgatási választások február hónapban lesznek.

Végleges rendezés az állampolgársági kérdésben

Az állampolgárok lajstromának felülvizsgálását a kormány a maga legkomolyabb és talán egyik legsürgősebb teendői közé sorozta. Legújabb hírek szerint nem ad hoc bizottságok fogják intézni a felülvizsgálatot, hanem a rendes bíróságok, mégpedig kétfoku eljárással: elsőfokon a járásbíróságok, másodfokon a törvényszékek. Az eljárás így mindenesetre tárgyilagosabb légkörben és jogi magaslapon mehet végbe, s egyúttal a jogorvoslat lehetőségének is a biztosításával. Ami magukat a jogszabályokat illeti, melyek szerint magát az állampolgárságot el kell dönteni, azt az 1918-ban érvényben volt állapotuk szerint veszik figyelembe. Vagyis az ország csatolt területein aszerint, hogy ezeken a helyeken a korábbi államok törvénye 1918-ban kitartott állampolgárnak.

Ebből folyólag sok olyan kombináció került felszínre, hogy azt is számbaveszik, vajjon az illetőnek a csatolt területek valamelyik falujában vagy városában volt-e községi illetősége. Minthogy pedig a községi illetőség megszerzéséhez az egykori magyar községi törvény szerint legalább négyévi folytonos egy helyben lakás volt szükséges, ennél fogva 1913-ig visszamenően kulatni fogják, hogy az állampolgársági igazolásra szoruló a csatolt területeken lakott-e. Ezzel szemben az 1919. évi december 9-iki párizsi szerződés, mely a romániai népkisebbségek kezelésére vonatkozik, nem mondja ki a községi illetőséget állampolgársági alapnak, hanem csupán azt, hogy az illetők „a szerződés életbelépésének idején” romániai területen (beleértve az Ausztriától és Magyarországtól átszatolt területeket is) „állandóan lakjanak.” Az ilyen állandó lakosoktól született egyének is romániai állampolgárok, ha ők maguk a szerződés életbelépte idején nem is laktak állandóan romániai ősök, vagy csatolt területen. További előírása az említett párizsi szerződés 3. szakaszának, hogy az ilyen állandó lakosoknak az átvétel időpontjában ne lett légyen Ausztrián vagy Magyarországon kívüli más országban állampolgárságuk. A 4. szakasz pedig világosan azt mondja, hogy az illető állandó lakosoktól született egyéneknek osztrák vagy magyar állampolgárságuknak kellett lenniük a szerződés életbeléptekor.

Ezek szerint 1913-ra visszamenő lakóhely-kutatásról nem lehet szó, csak az állandó lakás állapotáról. Az állandó lakás kritériumát is az említett párizsi szerződés életbelépte idejében, vagyis 1919. december 9-én volt állapot szerint kell vizsgálni. Ehhez járul még, hogy az illetőknek addig vagy osztrák, vagy magyar állampolgároknak kellett lenniük. A volt magyar állampolgársági törvény szerint jogi védelem volt, hogy az ország területén állandóan lakó minden egyén magyar állampolgárnak tekintett, míg egyéb állampolgárság nem volt az ő javára bizonyítható. Mindezekre az egyénekre a párizsi szerződés 3-ik és 4-ik szakasza szerint „jogérvényesen és minden alakítás nélkül” átszállott az új román állampolgárság.

Goga miniszterelnök és Micescu külügy-miniszter is több ízben kijelentette, hogy az állampolgársági felülvizsgáltnál szorosán megtartják a népkisebbségi szerződés rendelkezéseit. A kormány intenciója is tehát az, hogy a szerződés szerinti jogállapotot kell alapul venni, mikor az állampolgári lajstromokba való fölvételek helyességét, vagy helytelenségét el-

JO HIR

azok számára
akikLÁBFAJÁSBAN
SZENVEDNEK

Ez az oxigénnel tömnyített fürdő azonnali megszünteti a fájdalmakat, felpuhítja a tyuszkeméket, amelyeket így gyökerestől kímélhet.

Nagyon egyszerű az eljárás. Egy meleg lábfürdőbe tegyen egy maréknyi Saltrates Rodell-t.

Több millió oxigén buborék szabadul fel. Aztassa be lábait ebbe a vitalizált fürdőbe. Határozottan érezni fogja, amint az oxigén behatol a pórusok mélyébe és a — hat világhírű gyógyforrásból összeállított — gyógyszerjék jótékony hatása, megkezdődik. Szegény elkínzott, beteg lábai ismét egészségesek lesznek. Azonnali kimondhatatlan megkönnyebbülést érez! A fájdalmak megszűnnek, a dagadtak, gyulladások eltűnnek. Új cipőt húzhat és egész napon át kényelmesen járhat. Vásároljon még ma a legközelebbi gyógyszerárban vagy drogériában egy csomag Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen.

bírálják. Mindkét kormányférfi nyilatkozata azonban abban is egyezik, hogy tömegével történtek az illetéktelen benyomulások az állampolgári keretbe, s ennek a tömeges szabálytalanságnak az egyszersmindenkorra való elintézéséről van szó a felülvizsgálat útján. Nem valami jogtalan kiűzéseket terveznek valamelyik kisebbségi néppel szemben, hanem a jogtalan beáramlások kiküszöbölését mindenkiel szemben, aki az ilyen beáramlásban részes. Mindenesetre óriási munka lesz ez, mely ha sikeresen befejeződhetik, az ország állandó lakosságának a további nyugodtságát nagyban előmozdíthatja. Csak éppen megfelelő nemzetközi intézkedés is tudjon létrejönni, hogy a honta-

lannak nyilvánuló tömegek hová vezetődjének le, hol kapjanak végleges elhelyezkedési területet.

Ez már a felülvizsgálatok befejezése utáni további kormánygond tárgya lesz. De addig is — amint mondtuk — óriási munka lesz az ország egész újlakossága néptömegének szinte egyénenként való számbavétele. Minthogy azonban ez óriási munka nyomán az állampolgárság tekintetében végleges rendezés állhat elő, igen kívánatos volna, hogy ne csak a törlések szempontjából vegyék felülvizsgálat alá az állampolgársági lajstromokat, hanem abból a szempontból is, hogy viszont azok felvevődjének, akik tévedésből, vagy felületességből, vagy jelentkezések hiányából a lajstromokból kimaradtak. Ez a követelmény következik a népkisebbségi szerződésnek abból a rendelkezéséből, hogy akik az életbeléptetés idején az állandó ittlakás és a korábbi állampolgárság állapotában voltak, azok „mindennemű alakítás nélkül”, vagyis e tényeknél fogva mennek át az új állampolgárság állapotába. Tehát hivatalból kellett volna számbavenni ezt a jogi helyzetűket, s aszerint biztosítani számukra az állampolgárság bizonyosságát.

Immár évtizedet is túlhaladó idő óta folyik sokak részéről ennek a bizonyosságának a keresése. Tömegek vannak, amelyek tisztán az első összeírásból való kimaradás miatt nem állampolgárok, holott a népkisebbségi szerződés szerint jogcímké megvolt már 1919-ben az állampolgárságra. Nem olyanok, akik népvándorlással, vagy befurakodással, vagy menekülő besurranással kerültek az ország területére, hanem óslakókként itt voltak az országnagyobbdás idején, illetve őseik itt voltak már nemcsak

évtizedek óta, hanem évszázadok óta is. Hosszadalmas új összeírási eljárások után sincs elismerve az állampolgárságuk, hanem aktáik százezres sokasággal várják az igazságügyminisztériumban a végső elintéztést. Ezek érdekében megint tömeges eljárás kellene, hogy jogosultságuk elismerődjék. De ha már éppen az állampolgársági jogcímké hiánya okából amugy is folyamatba lép egy tömeges eljárás, mi sem célszerűbb, mint az, hogy ugyanezen alkalommal a jogcímké megléte felől is történjék vizsgálódás és megállapítás. Hiszen ugyanannak a kérdésnek ez a két oldala amugy is ugyanegy megítélés alá tartozik.

Az állampolgársági lajstromok felülvizsgálatáért folyamatba lépő bírói eljárás — amint mondtuk — magában véve is hivatott arra, hogy tárgyilagosan, jogi álláspont magaslátárról nézze ezt az egész kérdést. Ez mindenestre csak megnyugtató kilátásokat adhat mindenkinek, hogy egy tömegkérdést a jogok igazságos mérlegelése szerint fognak elintézni. És ilyen megnyugtató eljárással ki fog tűnni, hogy kik azok, akik nem tartoznak az állampolgársági lajstromba, holott abba felvevődjének. Hasonló megnyugtató eljárás volna szükséges annak megállapítására is, hogy kik tartoznak az állampolgársági lajstromba, holott abba fel nem vevődjének. Ha ilyen pozitív irányban is kiterjed a bírói eljárás, akkor az egész állampolgársági tömegkérdés minden irányban megkapja a maga végleges megoldását. Bizonyára nem veszik rossznéven hatóságaink, ha arra kérjük őket, hogy erre a szempontra hívják föl a kormány figyelmét, s így maguk részéről is segítsék elő, hogy ebben a kérdésben végre országos megnyugvás tudjon létrejönni.

Porrá égett egy amerikai iskola

Eddig 17 megszenesedett gyermek holttestét húzták ki a romok alól

Ottavából jelentik: A San-Hiencinti iskolában, mely kolostorral van összekötve, eddig ismeretlen okból tűz ütött ki. A tűz keletkezésének pillanatában 160 gyermek és 50 paptanár volt az épületben. A tűz a Szent Szív kolostorban keletkezett és az egész épületre átterjedt. A gyermekek a paptanárokkal együtt az épületet teljesen körülvevő lángok elől a tetőre menekültek, de a lángok csakhamar oda is elérték. Röviddel később az épület hatalmas

robajjal beomlott. A lobogó lángtengeren túl álló tömeg tetlenül volt kénytelen nézni, hogyan pusztulnak el a gyermekek a lángok között. A romok alól eddig 17 teljesen megszenesedett holttestet húztak elő. 28 barátnak nyoma veszett. 22 sebesültnek az állapota életveszélyes. A vizsgálat eddig csak annyit tudott megállapítani, hogy a tüzet ismeretlen okból történt robbanás okozta.

Világkiállítás

(10)

Párizsban

Irla:
Castano-Kőszeghy
Marianne

XV.

Atmegyünk a Szajna hídján. A Quai d'Orsay és Avenue Rapp sarkán új szépségek tömege vár reánk, — a Palais International des Beaux-Arts.

A francia géniusz talált otthonra az Avenue du Tokio oszlopai között. Az a múzeum ellenben, ahová most megyünk, — az egész világra.

A földszint gigantikus szoborcarnok, egyike a legszebbeknek, amit látni lehet a kiállítás egész területén. Roppant méreteivel, lenyűgöző arányaival meglepő látványt nyújt, — eszményi otthont szobrok számára. Európa legnagyobb mesterei küldték el ide a márványok, bronzok tömegét; hóféhér víziók, monumentális aktok, csodás emberi testek ragyogó együttesét. A lélek megtelik szépséggel, megható, elbűvölő élményekkel, melyek örökre felejthetetlené teszik e látogatást. Desplaux úló férfi-aktja, Riolo öreg koldusaszonyja, Didier-Pouget szoborkolosszusai fókéletes hirdetői az anatómiai tudás márványba faragott költészetének. És ki nem áll meg néma elragadtatással Marquet Lédája előtt? Kít nem döbbennek meg Descatoire és Landowski diadalmos kompozíciói, világhírű szobrázások kővévált álmái?

A Section Étrangère de la Peinture Internationale az emeleten foglal helyet, ahová minden nemzet elhozta hazájának kincseit. Mégis, — a franciák vezetnek mindenütt; a gall szellem uralkodik a termek sokaságán. Pedig ez a rendkívüli gyűjtemény valóban egyetemes vendégszeretettel öleli fel a nemzetközi művészetet. A

németek termét lenyűgöző állattanulmány avatja emlékeztetéssé, — egy óriási párdúc szobra, míg a lengyeleket Borianeki és Pankievicz érdekes portréi, Pilsudszy marsall jellegzetes arcképe, szebbnél-szebb szőnyegek sokasága képviseli. A belga Opsomer vezírusa, Van der Mostyne izgvérig modern festményei között fehérén emlékedik ki a fiatal belga király mellszobra, feltűnően intelligens homlokával, rokonszenves vonásaival. A belgák grafikai tudása egyébként nem kelt újabb meglepetést, — fényes bizonyítékaik ennek a belga pavillonban elszórt ragyogó tollrajzok. A hollandi Zoopuyt, Vegaard és Floch tengeri stúdiumbaiból, a Zuyder-tó borongó hangulatából viszont, mint hű tükör, bontakozik ki a németalföldi nép lelke.

Az a kép azonban, melynek emléke örökké felejthetetlen marad e gyűjteményben, — francia művész munkája. A kép, mely álmainkba is visszszatér, melynek minden ecsetvonása, minden vázsonra lehelt tónusa, színeinek opalizáló csillogása, mint bűbájos reflex kísér tova elmúlt heteken és jövődő hónapokon át, — mégis francia festő, — Bileul mesterműve: az Olvasó női akt. Szebbnél-szebb képek tömegéből a mindvégig uralkodó benyomást ez a csodálatos kép keltette bennünk és készített rá, hogy többször is visszaterjünk, beszéljünk hozzá, — hogy ez a bársonyos puhaság, a pamlag lágy selymekkel félig elomló női akt is megértse elragadtatásunk gyöngéd suttagását. Oly meleg, oly élettéljes és ragyogó a kép színeinek összetétele, oly nagystíli és varázosan könnyed alkotójának festői technikája, — a női test gyöngyházszerű csillogása mellett sötétlő árnyékok lilás puhasága, — hogy a szemlélőnek egyszerre az az érzése: ne is menjünk tovább! Ez a művészet!

Ez az igazi művészet. Tündöklő tökéletesség. Az élő szépség, a lélek balzsama.

Lábaink is csak vonakodva visznek tovább. Pedig tényleg még sok remekmű vár reánk, — nem lehetünk igazságtalanok. A tudás és gondo-

lat olyan szépséges termése, fénylő színekbe öltöztetett poézise csabít végig a termék eozozatán, hogy mégis el kell búcsúznunk Bileul festményétől. A búcsú perceit megédesíti a lelkünk mélyén bujkáló ígéret: még visszajövünk!

— Yves Brayer: Velencei temetés című képe egymaga külön fantasztikus élmény. Fekete gondola a fekete vízen, — döbbenet és gyász a lelkében. — Jouvé és Guillot szobrai, Guizot és Hoch legmodernebb iskolát követő portréi után a Section Française legszebb darabjai következnek. Jacques Copeau arcképe egyike a legemlékeztetőbb képeknek, melyeket 1937-ben kiállítottak Párizsban, — alkotója nagy művész: Albert Laurens. Aki ismeri a laurensi pikúra kristálytisza vonalvezetését, kissé túléles kivitelét, azt a színekben is megnyilvánuló nappalias józanságot, — az meglepve állapítja meg, hogy ez a kép mestermű. Laurens festészetének megszokott vezérmotívuma ez a minden hízélgéssel homlok-egyenest ellenkező világosság, ez az áttetsző tisztaság, amellyel a modell egyéniségéből soha el nem vész, sem hozzá nem ad, — nem szépít és nem idealizál.

Épp ilyen emlékezetes marad Bergés remeke: A nyomor. Három ember: három pária. Felejthetetlen a téma és felejthetetlen a kép művészi értéke, — olyan élmény, melyre visszaemlékezve keserűvé válik a falat és vídám esték gondtalan hangulata egyszerre véget ér. A föld nincstelenjeinek forradalmi himnusza ez a szívbermarkolóan szomorú kép — kép, mely hivatást teljesít: az emberszeretet hivatását.

Valóban hatalmas emlékek tárháza ez a gyűjtemény! Képek emléke kísér, melyet innen őriztünk meg, — képek, melyek víziói meg fogják széptíteni késő öregkorunk napjait. Kí felejtheti el Jules Adler monumentális festményét: Párizst! Két ember áll háttal a szemlélőnek, két öreg Főradtan tekintenek le Montmartre magaslátáráról az előttük elterülő Párizs felé; plasztikusan emelkedik ki a körengeteg végtelenjéből a

Goga miniszterelnök a román-német és román-orosz viszonyról, Istrate Micescu külügyminiszter a kisebbségi és zsidó-kérdésről nyilatkozott

Németországgal barátsági szerződést óhajt kötni a kormány. — A román-orosz viszony egyelőre változatlan marad. Nem viszi a kormány Genf elé a zsidókérdést

Prágából jelentik: A „Poledni List“ beszélgetést közöl, amelyet Kut csehszlovák szélső-jobboldali képviselő folytatott Bukarestben Goga miniszterelnökkel, az új kormány külpolitikájáról. Goga kijelentette, hogy

barátsági szerződés megkötését szorgalmazza Németországgal. Ennek révén normális viszonyt akar létrehozni Románia és Németország között.

Reméli, hogy ezt nem fogják majd úgy fel, mint más államok ellen irányuló barátságtalan cselekedetet. A cseh képviselőnek arra a kérdésére, mi lesz a Szovjettel, Goga azt válaszolta, hogy a román-orosz viszony egyelőre változatlan marad.

Genfből jelentik: Istrate Micescu külügyminiszter nyilatkozott a „Journal de Genève“ munkatársának és többek között a következőket mondta:

— Az állítólagos zsidó-, illetőleg kisebbségi kérdést a román kormánynak nincs szándékában a Népszövetség elé vinni. Belügyi kérdésekben nem szoktunk tanácsért a külföldre fordulni. Ha mások felvetik a kérdést, akkor meg is felelünk arra alaposan, mert nem vagyunk szűkben az érveknél. A zsidók egyébként súlyos hibák elkövetését kockáztatják meg, amikor csatlakoznak a kisebbségi elbánás alá tartozó népekhez. Romániában a zsidók a háború előtt a többi állampolgárral teljesen egyenrangúak voltak és velük egyenlő jogokat élveztek. Ha már most e kiváltságokról lemondanak, elkülönítik magukat a nemzettől. Ez szabadságukban áll, de akkor viselniük kell a következményeket. Szerintünk a kisebbségi szerződés azokra a magyarokra és németekre vonatkozik, akik a régi Habsburg monarchia szuverénitása alá tartoztak és az ettől külön-

választott területen élnek, de nem alkalmazható a régi királyság területére, tehát nem vonatkoztatható azokra a zsidókra, akik ott megtelepedtek, mert ezek a királyság jogi rendszere alá esnek.

Ami a magyar kisebbséget illeti, mi tiszteletben tartjuk a kisebbségi szerződéseket. A magyaroknak semmitől sem kell tartaniok mindaddig, amíg Románia területi épségének elvét tiszteletben tartják.

A nemzetiek sikeres előnyomulása a terueli csataterén

Teruel egész védőrendszere, valamint az északra és északkeletre fekvő magaslatok a nemzetiek kezében vannak

Casablancából jelentik: A spanyol nemzeti kormány a marokkói spanyol sáv területére egyelőre nem enged be francia állampolgárt még akkor sem, ha azok csak átutazás céljából akarnak áthaladni a marokkói spanyol területen.

Párizsból jelentik: A Havas jelentése szerint

a nemzetiek a terueli hadszíntéren kedden megkezdett támadás teljes sikerrel járt.

Egy erős nemzeti hadoszlop északkelet felé nyomult előre és két órás harc után, melyet

Nincs visszataszítóbb, mint a száj kellemetlen szaga

Autóbuszon, villamoson, színházban, moziban, vagy táncteremben a lehető legvisszataszítóbb benyomást teszi szomszédunk vagy szomszédnőnk rossz lehelete. Igaz, hogy ennek a szagnak valami oka van, de a ok nem menti az okozatot, hanem még súlyosítja a bűnt! Mert bűn az, ha egy civilizált ember elhanyagolja egészségét anynyira, hogy kibírhatalanná válik a társasága azoknak, akikkel beszélget, vagy akárcsak a közelében is áll.

A száj kellemetlen szaga főleg a gyomrunk rossz működésétől függ. A hiányos emésztés a gyomorban, vagy a rendetlen evés, erjedési, romlási folyamatot, a savak mennyiségének csökkentését, illetőleg fokozását idézi elő és ennek következtében beállott zavarok gyomorgörcsöket, sőt súlyos gyomorbetegségeket és bélbetegségeket is okoznak. Ezen betegségek gyógyítására a már világhírűvé vált Gastro D. gyógyszerrel rendelkezzünk, amit orvosok is ajánlanak.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lel utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, București, Calea Victoriei 124.

Amennyiben ezt nem tartanák tiszteletben, úgy megfelelően fogunk eljárni, ez azonban már nem tartoznék többé a kisebbségi jogvédelem körébe.

két ember elmélázó alakja. Beszél ez a kép, beszél és szavaiból érteni fog Párizs minden szerelmese, — Georges Leroux forró színeit, erőitől és ifjúságtól duzzadó fantáziáját ragyogó festmény képviseli: Hazatérés a szüretől, míg Braitou és Hervé remek tájai, Louis Picard, Goulinat színes elképzelései külön-külön gyönyörködtetik a szemet. Viszont, — nem lehet érdeklődés nélkül megállani a három jávai nő aktja mellett, melyeknek szellemi apja, Van Dongen egyébként még egy estélyiruhás női portrét is kiállított. Monterit képe, a Zöld-út és Flandria romai tájképe éppoly lekötő, mint Jourdan Kisleánya és Marcel Baschet plasztikusan szép arcképei. Simas világoskék álomszifóniái Tennyson Király-ídyljeinek illusztrálására ösztökélnek és elragadó emlék egy kis festmény, Jean Mounier-től, mely alvó fiatal nőt ábrázol. — Henri Royer és Auguste Leroux női aktjai szinte élnek.

A földszinti szoborcarnok köré szellemes építészeti csoportosításban, külön termek sorakoznak, ahol a tehetség és a szív új megnyilvánulásai lennek meg. Látni kell Etcheverry nagyszerű portréját, mely André Brunot-t, a Comédie Française híres sociétaire-jét ábrázolja, mint Mascarellet, Molière halhatatlan darabjában, a Précieuses ridicules-ben. Pompázatos grafikák között megráz és lenyűgöz Cachoud Viharos éjszaka című képe, míg Reynac vízpartja, kis templomrésztelével külön óda a tengerhez. Felejthetetlen emlék a chartresi székesegyház kék üvegfolysója, — Rigaud mesteri alkotása, melyen a gótikus ablakokon keresztülszűrődő napfény oly meleg, oly lágy, oly simogató sugárzásban árad a széles boltívekre, hogy önkéntlenül is úgy érezzük: mi is benne vagyunk a képen — ez a jóságos chartresi-i napsugár minket is megfűroztott. — Lélekben minden bizonnyal.

Marchetti Zöldruhás férfi című képe az arcképfestésnek olyan magasságait érzékelteti velünk, ahová a tehetségek közül is csak minden

századiknak adatik feljutnia. És érdekes kép René Carrère portréja Coletteről, az irónőről, — viszont Georges, A. Jaco és Boisselier genreképei, melankólikusan szép őszi tájai egy hatalmas művészeti ujjászületés megfakult reményeit ébresztik újra a kétkező lélekben. — Öröms, boldogító élmény ez a látogatás a Beaux-Arts termekben és távozásunkat szokatlanul felderíti a lélek régóta nem érzett esztétikai kielégülése. Azonban még nem megyünk. Mielőtt kilépünk a Szajnapartra, — újra felsétálunk a szoborcarnok széles lépcsőin. Utolsó istenhozzadót mondunk szívünk kedvencének, az Olvasó nő aktjának, — Bileul remekének. Hálánk virágait helyezzük a Szépség lábai elé, — hálánkat azért a maradéktalan gyönyörűségért, melyet 1937-ben egy kép okozott. — Bileul! Ezt a nevet meg kell jegyezni.

XVI.

A munka diadala, — e két szóval lehet összefoglalni a párizsi világiállítás eredményeit. Művészet, tehetség, képzelőerő és technika szédítő versenyfutásában nyújtotta felejthetetlen teljesítményét: szertelen embóciók nyertek kielégülést a hajdani Chaillot-domb tündérkertté varázsolt területén és találtak méltó elismerésre hatalmas nemzetek és eltiport kis népek.

„All art is entirely useless“, — állítja Wilde szokott keserű aforizmaiban. — Minden művészet teljesen haszon nélkül való! Tulajdonképpen szerencse, hogy a readingi fogház egykori lakójának írásai ma már nem közkeletűek. Szavainak tendenciája mérgezően gáncsolja el a gondolatok lobogó extázisát, a szépetkeresők izzó lángolását, — mit keres ilyen helyen a wildéi cinizmus? Mi több, — ez a sokat vitatott, egyes idegen államok által tüntetőleg támadott kiállítás óriási szociális tényezőnek bizonyult: hat hónapon át mintegy negyvenezer embernek nyújtott kenyeret. Hozzávetjük még ehhez azt a negyvenegy millió frankot is, melyet a kiállítás

tűzértség és repülőgépek is támogattak, elfoglalta a Teruel-től északra fekvő magaslatokat. Délben a vörösek megkezdtek a visszavonulást és sok halottat, sebesülteket hagytak az ütközet színhelyén. Délután a nemzetiek elfoglalták a 1101-es magaslatot, mely Teruel-től északkeletre fekszik és így

Teruel egész védőrendszere, valamint az északra és északkeletre fekvő magaslatok a nemzetiek kezében vannak.

Ugyanakkor a nemzetiek elvágták az Alsambra folyó völgyében lévő műutat és a teruel-valenciai vasutvonalat.

rendezőse a kivitelben közreműködő művészek számára utalt ki. Micsoda szám, — és ezzel sokszor nyomorgó művészeket segítettek! Körülbelül négyszázötven festőművész, háromszázötven szobrász, hétszáz iparművész és az építészek, kerámikusok, lakatosok, diszletezők egész serege túrt-faragott a sikerért. Természetesen voltak tévedések is, lehettek hibák, előfordulhattak késések. A kritika is jogos volt sok esetben. Mindez nem volna baj, sőt: az egészséges kritika még sohasem ölte meg azt, aminek élnie kell és a hízelgő dicséret sem tudott már lelket verni abba, ami pusztulásra ítéltetett, — mint ahogy ezt még Châteaubriand olyan találon jegyezte meg. — A jegyek bevétele 160 millió frankra emelkedett, — még hatalmasabb, szinte felmérhetetlen azonban az az összeg, melyet az idegenek tömege költött el ez évben Franciaországban.

A művészet és a munka feladata ezután is ilyen ütemben folytatni az európai művet, melynek céljait a párizsi világiállítás oly távoli perspektívákig hatoló élességgel rajzolta meg. Folytassák tovább a nemzetek, — folytassa az új generáció. A jövő nemzedékének kell ezentúl összefognia; megdöntve fajiság és vallási túrelmetlenség által emelt korlátokat. Béke, harmonia és emberszeretet uralkodjon a lelkek fölött. Ne legyen több üresen kongo frázis a Béke pavillonjának könyörgő felhívása: Jeunesse du monde, unis-toi, pour défendre la paix!

Fokozhatnánk tovább is e szép monda értelmét. Hadd csendüljön el messzire a közös munkába vetett hit:

Világ fiataljai, egyesüljete! Teremtsetek! Dolgozzatok!

*

A mai folytatással véget ért Castano-Köszegh, Terrienne „Világiállítás Párizsban“ című cikksorozata. Befejezésül két részben még közöljük a kiváló író „Párizsi kiállítások“ című rendkívül értékes tanulmányát.

Megalakult az új Chautemps-kormány

Mérsékelt irányú eltolódást mutat az előző kormánnyal szemben. — Az új kormány pénteken mutatkozik be a kamarában. — A kommunisták már is támadásba mentek át

Párizsból jelentik: A francia radikális párt kedd délutáni tanácskozásán kimondotta, hogy helyesli Chautemps törekvéseit és hozzájárul olyan kormány megalakításához, mely radikális vezetés alatt áll, de tárcát juttat Blum pártja, a szocialista és köztársasági unió képviselőinek is. Helyeselte az értekezlet azt is, hogy az új Chautemps-kormány feladata egy a népfront program szellemében kidolgozandó kormányzati program megvalósítása legyen. Tudomásul vette a párt azt is, hogy Leon Blum pártja, amennyiben nem vesz részt a kormányban, azt kívülről támogatja.

AZ ÚJ KORMÁNY NEVSORA.

A fentiek alapján Chautemps kijelölt miniszterelnök kedd este 10 óra után hivatalosan megalakította kormányát. Az új kormány nevsora a következő:

Miniszterelnök: Chautemps.
Helyettes miniszterelnök, nemzetvédelmi miniszter és hadügyminiszter: Daladier.
A gazdasági és pénzügyi tevékenység összehangozatalával megbízott államminiszter: Bonnet.

A miniszterelnökség szolgálati ügyeivel megbízott államminiszter: Frossard.

Igazságügyminiszter: Campinchi.

Külgyminiszter: Delbos.

Belügyminiszter: Sarraut.

Pénzügyminiszter: Marchandea.

Haditengerészet: Villiam Bertrand.

Légügyminiszter: Guy La Chambre.

Közmunkügyi miniszter: Queuille.

Közoktatásügyi miniszter: Jean Zay.

Kereskedelmi miniszter: Pierre Cot.

Földművelésügyi miniszter: Chapsal.

Munkügyi miniszter: Ramadier.

Gyarmatügyi miniszter: Steeg.

Nyugdíjügyi miniszter: Lassalle.

Közegészségügyi miniszter: Rucart.

Posta- és táviratügyi miniszter: Gentin.

Kereskedelmi tengerészet: Elbel.

A NEGYEDIK CHAUTEEMS-KORMÁNY KEDVEZŐ FOGADTATÁSRA SZÁMITHAT A KAMARÁBAN ÉS SZENÁTUSBAN.

Chautemps fél 11 után öt perccel munkatársai kíséretében elhagyta a Matignon-palotát

és az Elysée-palotába ment, hogy bemutassa a köztársasági elnöknek az új minisztereket és államtitkárokat.

Az ötnapi tanácskozás után megalakult Chautemps-kormány a köztársaság százharminckötzöt s jelenlegi törvényhozási időszak harmadik kormánya. Chautemps most negyedikben alakított kabinetet. Az új kormány összetétele tekintetében

az előző kormánnyal szemben mérsékeltbb irányú eltolódást mutat,

de programja lényeges pontjaiban azonos az előző kormány programjával. Az új kormány első és legfontosabb feladata a frank védelme. Külpolitikai irányelvek tekintetében az új kormánytól lényeges változás nem várható. Delbos minden bizonnyal továbbra is a radikális szocialista párt hagyományos külpolitikáját fogja alkalmazni. Az új Chautemps-kormány, mely továbbra is a népfrontra támaszkodik, a képviselőházban és szenátusban egyaránt kedvező fogadtatásra számíthat. A kommunisták

Japan nem áll többé szóba a kínai nemzeti kormánnyal

A japán miniszterelnök érdekes sajtónyilatkozata az Anglia és Szovjet-Oroszország által Kinának küldött fegyverszállítványról az angol, amerikai és szovjet hadihajóépítések-ről és a kínai kormányzati rendszerről

Londonból jelentik: Conoye japán miniszterelnök újságírókkal folytatott beszélgetése során kijelentette, hogy *Japan nem áll többé szóba a kínai nemzeti kormánnyal, sem béketárgyalásra, sem pedig a kínai-japán viszony módosítása tekintetében* és folytatja a kínai nemzeti kormány megdöntését célzó hadműveleteit. Ami az Anglia és Szovjet-Oroszország által Kinának küldött fegyverszállítványokat illeti, a harmadik fél álláspontja rendszeren a

helyzet változtatásával együtt szokott módosulni. Nem látja — úgy mond — annak a lehetőségét, hogy a közeljövőben Japan újabb megbeszélést folytasson Angliával, de azt hiszi, hogy az angol nemzetnek erős érzelme van a reálitások iránt és megérti a jelenlegi helyzetet, tehát nem kell a Kinába irányuló fegyverbevitt túlkomolyan venni. Ugyanez áll Szovjet-Oroszországra is. Ami a tervezett angol, amerikai és szovjet hadihajó építéseket illeti, Japan egyelőre várakozó állápontra helyezkedik. A kínai új kormányzati rendszerrel Japan együttműködést vállal. A pekingi ideiglenes kormány mindenesetre az új rendszer magva és főtámasza lesz. Arról nem nyilatkozhat, hogy mikor alakul meg véglegesen a kínai kormány, de a japán kormány mindenesetre siettetni fogja ezt a folyamatot.

VÁRATLAN ELLENTÁMADÁSBA KEZDTEK A KINAI HADERŐK.

Sanghaitól jelentik: A kínai haderők a Sanghaitól délnyugatra húzódó frontszakaszon váratlan támadást kezdtek, melynek célja Vu-lui és Hangcsau visszafoglalása, valamint a nyugatról kelet felé húzódó vasutvonal és a Tiencsin—Nanking közötti út mentén, Hszu-Csang körül körülzárt 300 ezer főnyi kínai hadsereg tehermentesítése.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Nagy vita a zsidókérdésről a lengyel képviselőház külügyi bizottságában

„Uj területekre van szüksége Lengyelországnak, hogy kitelepíthesse a zsidók egy részét...”

Varsóból jelentik: A képviselőház külügyi bizottságában kedden este nagy vita volt a zsidókérdésről és a kivándorlásról. Sembeck helyettes külügyminiszter rámutatott arra, hogy Lengyelország túlnépesedett. A kormánynak azért különös figyelemmel kell kísérnie a kivándorlás kérdését. Valevszki előadó hangoztatta, hogy a gyarmati kérdés a legfontosabb probléma. Lengyelországnak új területekre van szüksége, hogy letelepíthesse a Lengyelországban élő zsidók nagyrészét. Évente legalább százezer lengyel zsidót kell Palesztinába beengedni, azonkívül további 1 millió lengyel zsidót kell elszállítani az országból és a remélt új gyarmaton kell őket letelepíteni, bizonyos program szerint.

A bizottság zajos helyesléssel fogadta az előadó fejtegetéseit.

BIZALMATLANSÁGOT SZAVAZOTT ELNÖKÉNEK A LENGYEL HADÜGYI BIZOTTSÁG.

Varsóból jelentik: A lengyel parlament hadügyi bizottságának nagy többsége bizalmatlanságot szavazott elnökének, a híres Zlodoszki tábornoknak, Vilna meghódítójának, mert a tábornok legutóbb egy nyilvános ülésen megtámadta Rydz-Smiglyt. Azt mondta róla, az a helyzete, hogy a második ember az államban alkotmányellenes. A bizalmatlansági indítvány következtében Zelodiuszki tábornok és több hűve lemondott a bizottsági tagságról, mire a bizottság új elnököt választott.

Megrendült egészségi állapota miatt mégis lemondott magyarországi egységpárt elnöke

Budapestről jelentik: Lapértésülés szerint Ivády Béla, a nemzeti egységpárt elnöke két hét előtt bejelentette Darányi miniszterelnöknek a párt elnöki tisztségéről való lemondását. Darányi akkor felkérte Ivádyt, hogy lemondási szándékától tekintsen el és maradjon meg a párt élén. Ivády eleget is tett a kérésnek, most azonban, kedden, lemondását megújította és elhatározása ezúttal végleges. Indoklás: megrendült egészségi állapota. Ivády utódául Zsitvay Tibort emlegetik.

Angol-francia-szovjet együttműködés készül a Távolkeleten (?)

A Star szerint már hetek óta folynak az erre irányuló tárgyalások Moszkvában

Londonból jelentik: Diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett a jól informált Star-nak az a jelentése, hogy a közelmúlt napokban angol és francia részről Moszkvában bizalmas lépések történtek, melyeknek célja, hogy a két európai nagyhatalom és Oroszország között a Távol-Keleten bizonyosfokú együttműködést valósítsanak meg. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy ezek a tárgyalások már hosszú hetek óta folyamatban vannak, de mert szigorúan bizalmas formákban kezdődtek meg, mind-egyikükben maradtak. Ugyanerről a helyről származó értesülés szerint Moszkvában kedvező választ adtak a kezdeményezésre.

Tűz három angol hadihajón

A hajóknak rövidesen a Távolkeletre kellett volna indulniuk

Londonból jelentik: Portsmouthban három angol hadihajó fedélzetén tűz ütött ki. A tűz káról nem adtak ki hivatalos jelentést. Valószínű, hogy szándékos károkozásról van szó. A hajóknak rövidesen a Távol-Keletre kellene indulniuk. A tüzesetek ügyében szigorú vizsgálat indult.

„Nem egyeztethető össze az újságírói etikával cenzori szolgálatok teljesítése“

A Román Újságírók Szindikátusa kizárja soraiból az újságíró-cenzorokat

Kolozsvár. Saját tud. Az Erdélyi és Bánáti Román Újságírók Szindikátusa dr. Buteanu Aurél főszerkesztő-elnök és Petruca Joan, a „Natiunea Romana” című lap főszerkesztőjének társelnöke mellett gyűlést tartott Kolozsváron és igen fontos ügyekben hozott határozatokat. Elsősorban is alapos vita tárgyává tették azt, mennyire egyeztethető össze az újságírói etikával, hogy az utóbbi időben egyes román újságírók a cenzurahivatalokban cenzori szolgálatokat teljesítenek. Ebben az ügyben a következő határozatot hozták: Kimondták, hogy semmiképpen nem egyeztethető össze az újságírói etikával az, hogy cenzori szolgálatokat is teljesítsenek és így a szindikátus felszólítja mindazon újságírókat, akik jelenleg ilyen szolgálatot teljesítenek, hogy nyolc napon belül jelentkezzenek és tisztázzák ügyüket, mert a határidő elteltével kizárják a szindikátus tagjainak sorából azokat, akik cenzori szolgálatokat végeznek.

A román újságírók foglalkoztak továbbá a vasúti szabadjegyek ügyével is és elhatározták, hogy külön bizottságot küldenek Bucarestbe, hogy a szabadjegyek felett döntő kormánybizottsággal a tárgyalásokat felvegyék és a kiosztásra kerülő szabadjegyeket érdem szerint osztják fel.

MONOBUTON AUTOMATA KAPCSOLÁS CSAKIS A Cantata és Simfonia PHILIPS

Rádiókon

Kérje ingyen a legközelebbi Radio szaküzletben a „LEGUTOLSÓ HIREK” című brosurát, úgy a belföldi mint külföldi állomasok hirleadásának pontos kimutatását ora beosztással és nyelvmegejelöléssel

PHILIPS RADIO
Szimfonikus, Szeria 1938
AZ ÖSSZES MÓDELLER A HÍRES PHILIPS-MINIWATT-LÁMPÁKKAL VANNAK ELLÁTVA

Gyilkolt a hegyről lezuhanó hólavina

Brassó. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenségnek volt a színhelye tegnap a Tölcsér-Falornica barlang közötti utzakasz. Rosculeti Joan, a Touring Club Bucsecsen levő menedékházának az óra, Tölcsérről szolgálati helyére igyekezett.

Utközben egy lezuhanó hólavina elkapta és eltemette. A szerencsétlen ember holttestét eddig még nem sikerült megtalálni. Halálát feleségén kívül tíz gyermek gyszólja.

Gyermekkor minden öröm nélkül

Hogyan nevelik a szovjet ifjúságot?

Az alábbi cikket a „Reichspost” egyik legutóbbi száma közli szovjet-oroszországi külön tudósítójának tollából.

„Hogyan értékelik a gyermeket Szovjet-Oroszországban?” — teszi fel a kérdést cikke elején a tudósító. — *Ott egy gyermek annyit ér, amennyit később majd az állam javára dolgozik. Ez a vezérelve a szovjet-nevelésnek. Ha egy gyermek semmi különösebb hajlamot vagy tehetséget nem mutat és nem valószínű, hogy egykor mérnök, repülő vagy feltaláló legyen belőle, akkor tulajdonképpen semmi másra nem szolgál, csak arra, hogy az elhanyagolt, szerte kalandozó gyermekek táborát növelje.*

„A gyermekek materialista értékelésének az a következménye, hogy a gyermek többé nem a családhoz tartozik, hanem az „államnak egy része.” Ha a vizsgálat és kísérletezés azt „bizonyítja be”, hogy az állam szempontjából a gyermek „értéktelen”, akkor az ilyen gyermeket a szántóföldnek egy olyan sávoskájához lehet hasonlítani, amely, — mivel nem alkalmas arra, hogy ott a gabona és a gyümölcs megteremjen — csak a dudának szolgál megművelendő területül. A gyermek a hatalmas szovjet-ifjúság molekulájává lett, akinek a mai Oroszországban csak az a rendeltetése, hogy az állam szolgálatára álljon.”

„A szovjet-orosz nevelési-terror túlszárnyalta a közmondásos spártai szigorot. Csak annak van toga, hogy egészséges és erős legyen, akiben

valamilyen tehetség mutatkozik. Csak az ilyen fejlesztheti képességeit. A vidám, gondnélküli életet a szülők és idősebb testvérek között bizalmas családkörben a szovjet-felfogás nem ismeri és azt csak „szűkebb érzelősségnek” nevezi. *Szovjet-Oroszországban az apa az állam, az anya pedig a kommunista pionir-otthon, ahol a gyermekeket nevelik.* A szovjet-gyermek jövője felől és az életben való elhelyezkedéséről ezek ketten döntenek. A bolsevista ideológia éles különbséget tesz „értékes” és „értéktelen” gyermek között. A két csoportra osztott fiatalok nevelése között oly nagy a különbség, mint a világosság és a sötétség között; csak egyben *egyeznek meg, abban, hogy mindkét esetben elrobolják a gyermekkor gondnélküli, felhőtlen vidámságát.*

„Az „értékes” gyermeket, alighogy eléri a hatodik életévét, egy állami otthonba utalják, ahol a gyermekjátékokat a tanulmányizakok véget nem érő sora váltja fel. A gyermek a családból kiszakítva, minden átmenet nélkül egy idegen világ kellőközépében találja magát apró gondjaival és igényeivel. Az „értéktelen” gyermeket a legtöbb esetben teljesen magára hagyják. Az iskola nem fárad a „kiselejtezetek” érdekében. De ezek a békés családi otthon sem ismerik, mert a szülőknek látástól-vakulásig dolgozniuk kell, hogy megérdemeljék a mindennapi kenyeret. Ezek a gyermekek aztán legtöbbször az utcán keresik boldogulásukat és elvesznek a „társadalom számára.”

Pionir-palota Leningradban

„A szovjet-ifjúságnak sajnálatraméltó és minden vidámságnélküli sorsa a legjobban megindítja az embert, ha látogatást tesz a leningrádi Pionir-palotában, amelyet az „ifjúság szenthelyének” neveznek, s amelyre a szovjet-pedagógusok nagyon büszkék.

A leningrádi pionireknek ez a nevelő-otthona az erre a célra teljesen átalakított Anitskow-palotában van a Fontana-csatorna közelében. Az októberi forradalom előtt ez az 1748-ban, *Rastrelli* építőmester tervei alapján épült palota, a császár özvegyének, *Mária Feodorownának* volt téli tartózkodási helye. A palota ebben az időben felejthetetlen látványt nyújtott csillogó belsejével, pompás lépcsőházzal, értékes futóival és márványszobraival. Kemény vasfegyelem uralkodik most e történelmi falak között, mert itt élnek és nevelődnek a szovjetbirodalom jövődö polgárai. Az itteni nevelés nem ismer semmi magasabb, metafizikai elvet és a pionirek élete úgy perog le, mint egy felhúzott ébresztőóra.

„Kísérőmmel együtt — írja tovább a külföldtudósító —, aki semmi fáradságot nem kímélt, hogy őszinte képet nyerhessek, egy tucatnyi szobán mentem keresztül és megtekinthettem a szovjet-oroszországi gyermekek „játékait”

„Játékok” . . . ha ezek valóban csak játéku szolgálnának, a „kapitalista országok” gyermekei méltán irigyelhetnék azokat a szovjet-gyermekektől.”

„Csodálkozásom, amikor kísérom a játékszereket említette előttem, csak rövid ideig tartott, mert amiket itt játékszereknek neveznek, legkevésbé sem azok. Ezek az úgynevezett „játéktermek” az első felületes szemléletkor valóban csábító és irigylendő benyomást tesznek reánk. Az egyik teremben egy tökéletesen felépített vasútállomás látható vágányokkal, váltókkal, különféle jelzőkészülékekkel, felső és alsó vezetékekkel. A vágányokon villamosmozdonyok és vonatok sikkannak teljes rendszerességgel. E játékteremben megcsodálhatjuk a mozdonyok legújabb modelljeit, pontos munkatelményét 8—16 éves gyermekek „játékszerek” e teremben, megtanulják a vonatvezetés minden legkisebb részletét is, mert 15—16 éves korukban már szakembereknek kell lenniük. Hívhatjuk-e ezek után játékszereknek e technikai miniatűr-gepeket? Játéknak nevezhetjük-e azt, ha egy alig 16 éves ifjút megbűntetnek azért, mert az egyik váltót rosszul állította be, vagy mert elfelejtette megigazítani?”

„Hasonló tapasztalatokat szerezhetünk a többi termekben is. Az egyikben hatalmas vízzel telt medence áll csónakokkal. De tévednek azok akik azt hiszik, hogy ott a gyermekek egyéni kedvtelésből csónakázhatnak. Itt próbálják ki a tengeralattjáró modelleket. Nemcsak elméletileg, hanem a gyakorlatban is megtanulják ezek vezetését. Nincs ez másképp a repülőgép számára berendezett „játékteremben” sem. Minden „tanulmányi szakon” egy neves szovjet-mérnök felügyel a tanításra.”

„A leningrádi Pionir-palota tulajdonképpen egy képességkutató intézet. Mikor egy aktív kommunista pártmunkás a gyermeke betölti a nyolcadik-kilencedik életévét, egész szervezetét alapos vizsgálatnak vetik alá. Ha kellő hajlamot és intelligenciát mutat a repüléshez, akkor semmi egyéb elfoglaltsága nem lesz, mint a repülőgépek számára berendezett „játékteremben” a szovjet-mérnök felügyelete alatt

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvostanárok és szakorvosok írták, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!

A rákbetegségről. Dr Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lej
A diétás konyha technikája. Dr Soós Aladár egyetemi tanár	240 "
Hogyan éljen a szívbeteg ember? Dr Bodon Károly egyetemi tanár	95 "
Nyerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr Bucsányi Gyula eü. tanácsos, főorvos	110 "
Az érlelmeszedés gyógyítása és kezelése. Dr Bucsányi Gyula főorvos	55 "
Alkoholizmus. — Alkoholkérdés. Dr Donáth Gyula egyet. tanár	40 "
A reumás bajok házi kezelése. Dr Engländer Árpád szakorvos	90 "
A fiatal anya. Dr Földes Lajos főorvos	95 "
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr Földes Lajos főorvos	125 "
Fajismeret. Gazdagon illusztrálva. Dr Gáspár János	145 "
A pszichoanalízis, mint módszer. Dr Hermann Imre	75 "
A cukorbeteg kószta. Dr Horvai Lajos főorvos	95 "
Anyagcserebetegségek. (Reuma, kőszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr Horvai Lajos főorvos	90 "
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr Káldor Miklós főorvos	110 "
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr Káldor Miklós főorvos	215 "
Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember? Dr Lukács Pál főorvos	110 "
Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr Kellner Dániel	105 "
Az elhízás és a soványító gyógy-eljárások. Dr Lukács Pál főorvos	95 "
Hogyan éljen a vesebajos ember? Dr Lukács Pál főorvos	95 "
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr Müller Vilmos főorvos	110 "
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma	45 "

Kaphatók: könyvosztályunknál

elsajátítani a repülés tudományát. Ha a vasút vagy közlekedési eszköz iránt mutat a gyermek érdeklődést, akkor állandóan csak mozdonyokkal . . . stb. foglalkozhatik.”

„Ebben és az ehhez hasonló intézetekben nevelődik a szovjet-intelligencia elitje a szó legszorosabb értelmében. Csodálattal szemléljük a 14—15 éveseknek tervezeteit és modelljeit. Szótlanul hallgatjuk végig a gyermekzenekar előadásait, miközben könnyen megfedelkezünk arról, hogy a fiúk és gyermeklányok egyaránt napi nyolc órát gyakorolnak. Bizonyos, hogy meglepő eredményeket érnek el, de mindennek gondtalan, boldog fiatalságuk az ára.”

„Szovjet-Oroszországban az úgynevezett „értékes” fiatalságnak — amint a leírtakból láthattuk — csak az a sorsa, hogy gépekké alakítsák át. 1936 óta már 190 pionir-nevelőintézet működik a Szovjetunióban. Magától érthetődik, hogy ezekben a közös nevelőintézetekben nem ismernek sem erkölcsöt, sem nemes célt; ezek csak arra szolgálnak, hogy szovjet-szellemben neveljék a jövő nemzedéket.”

„A leningrádi Pionir-palotában tett látogatásom során — fejezi be cikkét a „Reichspost” oroszországi tudósítója — áldott állapotban levő, alig 16 éves pionir-lányokat láttam. Amikor ezt az észrevételemet közöltem, kísérom cinikus válaszából felkárult előttem az az erkölcsi fertő, amely a szovjet „mintanevelőintézetekben” megdöbbentő benyomást tett rám.”

(Sz. K.)

Legszebb ima-könyvek:

Scheffler: Jézus Neked Élek. Gyermekimakönyv	32 "
Sándor: Katolikus ifjúsági imakönyv	60 "
Veres: Erdélyi imádságos könyv	70 "
Egi Lant: Imádságos és énekes könyv	80 "
P. Boros: En Uram, én Istenem. Férfiak részére: Félvászonkötésben	35 "
Egészvászonkötésben	45 "
P. Boros: Mária légy anyám. Nők részére	55 "

Kapható: könyvosztályunkban.

Háromszázévi harc után

A romániai örökösöknek van a legtöbb esélyük a Thierry-milliókra

Eddig csak az erdélyi leszármazottak igazolták a családfát

(Szatmár.) A Thierry-örökség sorsa kezd erdélyi ügy lenni. Az évszázadokkal ezelőtt gazdagságaról híres francia nemes messze értékű kincseiért folytatott, sokszor bűnökkel szennyezett vetélkedés a modern nemzetközi jog alapján azt mutatja, hogy a négy évszázad óta folyó pereskedés talán már a közeljövőben dűlőre jut s ahhoz, elsősorban a romániai leszármazottak kerülnek ki győztesen.

Nemrég terjedelmes cikkben ismertettük olvasóink előtt a legendás örökségnek a történetét, amelyhez hasonló a legtermékenyebb írói fantázia sem tud kitalálni. Mint akkor megírtuk, egy Thierry Jean nevű fiatal francia nemes, megszököve a szülői házból, Velencébe került, ahol Tipaldí Atanáz rabszolgakereskedőhöz beállott személyi titkárnak, hogy később, gazdája megbetegedése után, az üzlet vezetését is a kezébe vegye. Tipaldí, hálául a gondos ápolásért és gyermeki szeretetért, végrendeletében minden ingó és ingatlan vagyonát a francia nemesre hagyta, aki viszont Franciaországban tartózkodó testvérei, illetve a leszármazottak javára végrendelezett. Az örökösök felkutatásával Móra velencei szenatort bízta meg, ez azonban — talán kényelmes ember volt — nem tudott a Chateau-Thierryek nyomára akadni s az örökséget, aranyrudakat és hordószámra aranyport — a velencei letéti pénztárban helyezte el.

Legutóbbi cikkünkben részletesen megírtuk azt is, milyen ekkeseredett harc indult meg az örökség megkaparintása érdekében. A francia forradalom vihara azonban beleszólt ebbe a küzdelembe. Az igazoló iratok beszerzése körülményes és — nemes eredetről volt szó — veszélyes volt. Napoleon a Velencébe való bevonulása után a legendás örökséget — nem mint hadizsákmányt, hanem mint a franciákat megillető részt — lefoglalta, belőle katonáit felruházta, ellátta a szükséges holmikkal s a megmaradt részt, — mert még sok arany maradt — haza küldte Párizsba, ahol az utolsó uncziáig elköltötték. Az örökösök természetesen már akkor sem nyugodtak. Egyikben javukra a bíróság jogerős ítéletet hozott, de az állam nem tudott fizetni. Később elveszett a végrendelet, amit most sikerült előkeríteni s ennek alapján Königsberger Abraham, Budapest, V., Lipót-körút 10. sz. ajlat lakó ügyvéd megkezdte a per megindításához szükséges iratok beszerzését, tekintettel arra, hogy a francia állam az örökösök igényét legutóbb a Tardieu-kormány alatt 20 millió frank végkielégítés felkínálásával jogosnak ismerte el.

Újabb fejlemények

A káprázatos örökségről szóló beszámolóink nemcsak beföldön, hanem külföldön is nagy felhajtást keltett, mert a történetet nem az újságírói szenzációhajhászás, hanem az élet termelte ki. Megbízható adatok állanak rendelkezésünkre, hiszen e sorok írója az ügyben közvetlenül érdekelt fél.

Most az egyik magyarországi örökös levélben értesítette Erdélyben élő rokonait az ügy fejleményeiről, amelyek különösen a romániai leszármazottak részére alakulnak rendkívül kedvezően.

A levél írója felkereste dr. Königsberger ügyvédet s megkérte, tájékoztassa az ügy állásáról. Megtudta, hogy a leszármazási táblázatot a hiteles okmányokkal az a rokon, aki ezeknek átadására fel lett kérve, nem vitte el az ügyvédhez. Königsberger csak a magánkutatásai alapján szerzett tudomást arról, hogy Thierry Vilmos, volt nagybányai bányauzemfőnök, Thierry Jean testvérének dédunokája, Nagybányán élt s a leszármazottai most is az aranyhegyek alján laktak. Az ügyvéd még elbeszélte, hogy rengeteg igénylő jelentkezik, de hiteles okmányt, amellyel leszármazását bizonyítani tudná, alig hozott néhány. A beszerzési költségekre sem hajlandók áldozni. Mindenki abban reménykedik, hogy a másik majd kikaparja számára az örökséget. A levélíró erre kijelentette, hogy a nagybányai ág leszármazási táblázata az összes okmányokkal Budapesten annál a rokonnál van, akit a nagybányai ág iratok átadására kérték fel, de ki pesszimisztikus felfogással távoltartotta magát az ügy fejleményeitől s az iratokat pancélszekrényébe zárta.

Amikor az ügyvéd erről értesült — írja Nagy-bányára az innen elköltözött rokon — feiragygott arccal kijelentette, hogy egy fillér előleg nélkül vállalja a megkezdett és az eredeti végrendeleten alapuló eljárás folytatását, ha a leszármazási táblázatot az okiratokkal eljuttatják hozzá.

Dr. Königsberger az örökösök Thierry Jeanig visszavezető családfája és az okmányok alapján rendkívül bizakodóan ítéli meg a helyzetet. Kijelentette, hogy a nagybányai ág, mivel leszármazását bizonyítani tudja, az összes igénylők között a legkomolyabban számíthat a Thierry-milliókra.

A magyar hatóságok hitelesnek mondják a nagybányai ág családfáját igazoló iratokat

Az ügyvédől ahhoz az örökösöz ment a levélíró, akinek éveken ezelőtt a leszármazási táblázatot az iratokkal átadta s akit a nagybányai ág az ügyvédnél való közbenjárásra kérték fel. Itt kiderült, hogy az iratok a magyar hatóságoknál vannak. Névmagyarosítási eljárásnál a nemesi származást akarja velük igazolni, hogy ezt a hazai minősítésnél is figyelembe vegyék. Ez azt jelenti, hogy a magyar hatóságok az örökösök Thierry Jean családfájáig visszavezető családfája és az iratok alapján jogosnak ismerik el a nemesi származást. Amit a magyar hatóságok valószínűleg és jogosnak ismernek el, azt minden bizonyítással a francia bíróságok sem tudják jogtalannak minősíteni s az örökösök igényét nem utasíthatják el.

Ha a névmagyarosítási eljárás véget ér, az iratok visszakerülnek a családfához s dr. Königsberger Abraham a birtokában levő végrendelettel megteheti a lépéseket a milliók visszaszerzésére. Amit ezek szerint az erdélyi leszármazottak igényelnek a legjogosabban és a legbizakodóbban. Annyira bizakodóan, hogy pesszimizmusából még e sorok írója is engedett...

Boros István.

Schlauch Lőrinc bíbornok könyvtára egy budapesti gyűjteményben

Páratlan könyvritkaságok az Arverési Csarnok aukción

Budapest, január hó.

Vasárnap nyílt meg a postatakarékpénztár Arverési Csarnokában gróf Karátszonyi Jenőné szül. gróf Andrassy Karolina hagyatéka, továbbá a gróf Zichy-kastély könyvtára, valamint néhány Schlauch Lőrinc bíbornok, nagyváradi püspök könyvgyűjteménye. A hagyatékek egyik legszebb darabja a grófnő portréja, amelyet Benczur Gyula festett. Több más érdekes portré is szerepel a gyűjteményben, azonkívül a család egyik művésztagjának, gróf Andrassy Gézának festményei. Több 18. és 19. századi bécsi portrétista művein kívül nagyon értékesek az ezüstművek, üvegek és porcellánok. A vegyes használati cikkek, mondhatni, mindent felölelnek, ami a bútorokon túl kényelmet és fényűzést szolgálja.

A könyvanyag a nagy ritkaságok számát és az egyes darabok értékét tekintve, messze felülemelkedik az átlagon. Az egyik gyűjtemény gróf Zichy Jenő, a magyarok eredete kutatójának szentiváni könyvtárából van összeválogatva. Könyvészeti ritkaságok és érdekességek egész sorát találjuk itt, kezdve 14. századi kodexekkel, velencei ösnyomtatványokkal, egész sereg 15. és 16. századi könyvcsemege kínál a bibliofilek részére gyűjteményüknek kiegészítést. A könyvek közt szerepel Ovidius: De arte amandi-jának illusztrált 1516-os kiadása, Széchenyi munkái hiánytalan sorozatában, a Világ sajátkezű dedikálással, a Zichy-gyűjtemény érdekességei közé tartoznak a nagyszámú judaicák, korai igen ritka művek közöttük, amelyek már rég eltűntek a könyvpiacról, mint például Anton Margaritha híres könyve: Der ganz Jüdisch Glaub.

A gyűjtemény másik igen értékes része Schlauch Lőrinc bíbornok könyvtára, amely szintén pártját ritkítja ritkaságokban, különösen 1500 előtti évekből. Janus Pannonius és Bonfini művei szerepelnek közöttük. Verböczy „Tripartitumá”-nak 1545-ös kiadása és Pázmány Péter több ritka politikai vonatkozású röpirata. A két könyvtárgyűjtemény olyan válogatásra nyújt alkalmat a magyar könyvbarátok előtt, amilyenre hosszú évtizedek óta nem nyílt alkalm.

* Prostatatultengésnél és hólyagtágulásnál, amikor igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül mindenap könnyű bélürülése legyen, akkor reggelenként éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

Egész könyvtárat pótol a Spiragó

Felnőttetek Katekizmus

A vallási ismereteknek és kiünöbbsnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valószínűs kincsébányája. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és rátekinthető nyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett

kötve 450 lei, füzve 360 lei es portó. Utánvét 20 leije csak drágább.

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályában.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politika napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETESI ÁRAK: Jelentős: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István

Cluj, Piasa (nr. 13)

Kéziratokat nem őrizzük meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbellyelges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Az északnyugati szél tovább gyengül, kevés felhő, egy-két helyen kisebb ködképződés, éjjel erősebb fagy, a nappali hőmérséklet még magas marad.

Külföldre utazott P. Lukács Mansvét, a neves ferences missziós atya. Csikszereada. Saját tud. P. Lukács Mansvét, a gyergyószárhegyi ferences zárdában tartózkodó neves missziós atya, több ferences atyával együtt Jugoszláviába utazott, az ottani katolikus körök felkérésére. Ezért ezután hozza az érdeklődők tudomására, hogy távolléte miatt missziók vállalását csak március elseje után eszközölheti.

FONTOS RENDELKEZÉS AZ ÁRUSZÁLLÍTÁSOK FUVARILLETÉKEZÉSÉRE. Kolozsvár. Saját tud. Az államvasutak igazgatósága rendeletet adott ki, hogy az összes olyan árukat, amelyeket súly után fuvarilletékezőnek, kötelező az államvasutak által feladáskor lemérlegelni. A mérlegelést minden külön illeték szedése nélkül végzik.

Tizenegyz kilométer helyett harminckettő. Temesvár. Saját tud. A Magyar Párt bányászati tagozata beadványt készített, amelyet Bogdan Antal dr. prefektusnak terjeszt be. A párt Ötvösd bányászati község sérelmét kéri orvosolni. A szinmagyar Ötvösd községet a múlt esztendőben elcsatolták a buziási járástól, amelyhez a község alapítása óta tartozott és áttették a csákovai járáshoz. Ez az intézkedés már azért is súlyosan érinti a község érdekeit, mert Buziás, a régi székhely, mindössze 14 kilométernyire van Ötvösdtől, Buziásban van a község telekkönyve és járásbíróháza is, ellenben Csákován 32 kilométernyi távolságban fekszik és rendkívül nehézkes és költséges az odaváló utazás. Megtörtént, hogy a községi előjárásának át kellett mennie Csákovára és pusztán a fuvar költség egyetlen utazásnál ezer lei körül volt. Kéri a község visszacsatolását a buziási járáshoz. Ugyanígyen sérelmes intézkedéssel Ötvösd postáját is áthelyezték Sztamora-Romanara. A régi posta, amely Törökszákoson volt, sokkal inkább megfelelt a községnek, miután Törökszákos vasuti állomás is. Sztamora-Romanától pedig Lieblich, mint vasuti állomás 9-10 kilométerre esik, Ötvösdtől pedig 12-13 kilométerre.

Gázvédelmi fedezékké kell alakítani a pincéket. Kolozsvár. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt az ország egész területén légvédelmi gyakorlatokat tartottak s a gyakorlatok tapasztalatai alapján most kezdték meg a megfelelő gázvédelmi hálózat kiépítését. Az országos légvédelmi bizottság kolozsvári csoportja a napokban már meg is tartotta első megbeszélését, amelyen számbavették a város területén lévő légvédelmi fedezékeket. A légvédelmi tanács megállapításai szerint körülbelül 250 légvédelmi fedezékekkel rendelkezik csak Kolozsvár, ami a város több, mint 100 ezer főnyi lakosságához viszonyítva, feltűnően kevés. A légvédelmi tanács elhatározta, hogy utasítani fogják a háztulajdonosokat, hogy öt év alatt alakítsák át pincéiket gázvédelmi fedezékekké.

A nagyváradai Iparosok Hitelzövevénye Tevékenységi Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy özv. Künszler Jánosné, Buday Tibor és Sallai Viktor (474, 475, 476-ik) a „B” csoportból pedig Kecskeméti László és Zsembeuszki János (219., 220-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 10, illetve 11 lei minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzeszedőnek. Az elnökség.

Zürichi zárlat, Párizs 14.53, London 21.63 háromnegyed. Newyork 432 hétnyolcad, Brüsszel 73.24, Milánó 22.80, Amszterdam 241.15, Berlin 174.35, Bécs — schilling 80.85, Prága 15.19, Varsó 32, Belgrád 10, Bucureszt 225.

Kísérletezés közben gázmérgezést kapott Rakovitz professzor fia. Kolozsvár. Saját tud. Eddig meg rejtélyes körülmények között bekövetkezett szerencsétlenség ügyében indított vizsgálatot a helybeli ügyészség. Az elmúlt reggel eszméletlen állapotban találták meg Rakovitz Miklós vegyész-mérnököt laboratóriumának padozatán. A vegyész-mérnök Rakovitz professzor fia és így esete különösen a város előkelőbb köreiből felhívta a figyelmet. Első pillanatokban ugyanis öngyilkosságra gondoltak. Alaposabb vizsgálat után azonban kiderült, hogy a vegyész-mérnök hazai laboratóriumában kísérleteket végzett s a kísérletezés közben fejlődött mérges gázok mérgezték meg. Az esetről azonnal értesítették a mentőket, akik első segélyben részesítették az eszméletlen állapotban lévő embert s miután állapota nem oly súlyos, lakásán hagyták ápolás végett.

Utonállásra vetemedett két részeg ditrói munkás. Csikszereada. Saját tud. Lukács Imre és Hompót Ignác gyergyóditrói munkások részegen hazafelé tartottak Gyergyóalfaluból. Az uton találkoztak Vad György gyergyóalfalvi lakossal, aki kerékpáron ült. Megállították és erőszakkal elvették a kerékpárját s meg ötszáz lei készpénzt is kértek. Pénye nem volt Vad Györgynek és így nem adhatott. Amikor Gyergyóalfaluba érte, jelentette az utonállást a csendőrségnek, amely elfogta és az ügyészségnek adta át a két részeg munkást.

MAGÁNORVOS TANÁCSÁT IS KIKÉRHETI A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓ TERHÉRE A BETEGSEGÉLYZŐI TAG. Kolozsvár. Saját tud. A fővárosi betegsegélyzőpénztár mellett működő fellebbezési bíróság 1937 április 9-én kelt 1531. számú döntésében kimondta, hogy indokolt esetekben a betegsegélyzőpénztári tag jogosult magánorvos tanácsát is kikérni és esetekben a magánorvos első látogatási költségeit a betegsegélyzőpénztár tartozik viselni.

Felmentettek egy katolikus papot az igazítás vádjá alól. Csikszereada. Saját tud. 1935 május 4-én madarac- és fák napját rendezett a csikmadarasi állami iskola vezetősége. Erre az ünnepségre meghívta a katolikus elemi iskolát is. Az ünnepség színhelyének megválasztása tekintetében eltértek voltak a vélemények: a katolikus iskola vezetői, Lajos Balázs plébános és Péterffy László kántortanító az ünnepségeket a katolikus temetőben akarták megtartani, miután ott akarták fákát ültetni, míg az állami iskola vezetősége, Oprea Laonte igazgató és társai az állami iskola részére vásárolt üres belsőség mellett kardoskodtak. Végül is az ünnepséget mindkét iskola külön-külön tartotta meg. Ebből vádat kovácsoltak Lajos plébános és Péterffy kántortanító ellen és államelleni igazítás és lázításokkal adtak be ellenük feljelentést. Kedden tárgyalta az ügyet a törvényszék Corduban—dr. Sbarcea tanácsa és Lajos Balázs plébánost és Péterffy László kántortanítót jogerősen felmentette.

Kiesett a vonatból és halálra zuzódott egy 80 éves öregember. Szatmár. Saját tud. Egy hónap alatt három halálos vasuti szerencsétlenség történt Szatmáron és a környékén s most a nevezdik szerencsétlenség áldozata a 80 éves öregember. Komlósi Mihály 80 éves erdői gazdálkodó a szatmár-nagysomkúti keskenyvágányú személyvonaton az egyik kocsi folyosóján utazott. Az egyik éles kanyarnál a lendület ereje nekivágta a korlátnak, amely nem volt rendesen leeresztve s az idős gazdálkodó kiesett a vágató vonatból. A lépcső a kerekek alá sodorta, amelyek Komlósi csaknem apró darabokra szaggatták. A 80 éves ember azonnal meghalt.

A véletlenül elsült fegyver megölte a hatóság elnökét. Csikszereada. Saját tud. Motiu János csikszentgyörgyi 34 éves erdőellenőr Csikszentgyörgyről Csikszentmártonba utazott székereken, hogy bizonyos ügyekben jelentést tegyen az erdőgondnokságnak. Töltött szolgálati fegyvere a lába között volt és amikor a hideg ellen való védekezés céljából megigazította a takarót a lábaival, a fegyver véletlenül elsült. A golyó az ajakán hatolt be és a koponya tetején távozott. Az erdőellenőr azonnal meghalt. A halálos baleset nagy részvételt keltett a községben, mert Motiu egyike volt azoknak a hatósági közegeknek, akik megértéssel és méltányossággal látták el szolgálataikat és a nép előtt szívesen állást szereztek maguknak.

* Ha étvágytalan, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorral fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbe jöhet. Kérdezze meg orvosát.

Feljegyzések

Az elmúlt napokban hosszú cikksorozatot kellett végig olvasnunk az Universal hasábjain, melyben Seisanu Romulus az 1930. évi népszámlálás módszereit és eredményeit támadta. E módszerek és eredmények ellen nekünk is voltak némely kifogásaink, Seisanu támadásai azonban egészen más irányból jöttek. Óriási hibának és tudatlanságnak mondtuk többek között azt, hogy a népszámlálás a magyarokhoz hozzászámította a — székelyeket. S ezzel jogtalanul megduzzasztotta a magyarok számát.

A cikkkel megjelenésekor nem foglalkoztunk, csupán csodálkoztunk azon, hogy hosszú évek csendje után most újra felüti fejét ez a furcsa kísérlet, melynek a mai eleven valóság és történelmi múlt egyaránt ellentmondanak, egyforma hűvességgel.

Valóságok felől most sem szállunk vitába Seisanu állításaival, csupán szembeállítjuk azokat a Dacia Historica c. történelmi tudományi folyóirat ez évi első számában megjelent tanulmánnyal, mely a székelyekről a következőket mondja:

„... Erdély történetének szempontjából nincs jelentősége a székelyek etnikai eredetének, mert amikor Erdélybe jöttek, magyarok voltak, akár mik is lettek legyen azelőtt (hunok, peccenyégek, gepidák, bulgárok, stb.) Már réges-régen magukba olvasztották őket akkor a magyarok mint nyelvüket, mind vallásukat illetően. ...Amikor Erdélybe jöttek a székelyek, akármik is voltak azelőtt, semmiben sem különböztek már a magyaroktól, legkevésbé nyelvükben, mely egy és ugyanaz volt, mintahogyan egy és ugyanaz ma is és nem különböztek túlluk vallási téren sem...”

A román történelmi folyóirat tudósainak állítása és a magyar kutatók között bizonyára lesznek eltérések és ellentétek, különösen, amikor adatok értékeléséről és következtetésekről van szó, amint látjuk azonban: akárhová lyukadjanak is ki ezek a következtetések kiindulniok a valóságokból kell. Ki vonhatná pedig — komoly ember — kétségbe, hogy a székely és a magyar ugyanazt a népet és ugyanazt a kultúrát jelentik?

Jó alkalomot kínál ez a szembeállítás arra, hogy foglalkozzunk azzal a folyóirattal, melyből fennebb idéztünk. Hasznosnak tartjuk, ha az erdélyi élet történelmi gyökereivel minden olyan tudományosan foglalkoznak. Az ellentétek természetesen itt is kiütözköznek. A tudományos kutatás és tudományos módszer azonban meghajlik, mert meg kell hajlania a vitathatatlan valóságok előtt, ilyen valóság pedig sok van a népek életében s így Erdély történetében is. Ezeknek a valóságoknak keresése ma fontos és hasznos feladat. Ezért érdeklődéssel figyeljük a munkát, mely Schiopul József tanár irányítása alatt immár második éve folyik. Ezeket a közös valóságokat nézzük akkor is, ha megállapítások és következtetések más pontokon szembekerülnek meggyőződésünkkel és felfogásainkkal. (Skln.)

Halálozások. Özvegy Medgyesy Lajosné született Telegdy Ida munkás életének 76-ik évében hosszas szenvedés után Tordán elhunyt. Az elhunyt matróna halálát a Medgyesy és Kerekes családok gyászolják. Halála azonban mély részvételt keltett családja kívül mindazok körében, akik az eltávozottat valamennyire is ismerték. Temetése január 19-én ment végbe Tordán a református egyház szertartása szerint.

Szatmárról jelentik: Előkelő, régi családok borított gyászba özvegy járdinházi és berenczel Kovács Gyuláné született kis- és utasternnei Ternyei Berta halála. Az áldásos életet élő nagyszony halála 81 éves korában január 17-én hosszas betegség után következett be. Az elhunyt matróna földi maradványait január 19-én Árpádra szállították, ahol január 20-án délután 2 órakor helyezik a római katolikus egyház szertartása szerint örök nyugalomra.

Agyonverte édesapját egy sárközi dorbzó legény. Szatmárról jelentik: A Szatmár közelében levő Sárköz községben Szabó Adolf 18 éves legény több fejszeapással agyonverte 52 éves édesapját. Az apa ugyanis, aki évek előtt kivándorolt Amerikába, az Újvilágban szép vagyon gyűjtött s hazatérve nem nézte jó szemmel, hogy fia, aki itthon maradt anyjánál nevelkedett dorbzó életmódot folytat. A Szabó portán em'att napirenden voltak a veszekedések s egy ilyen jelenetből származott a tragédia is. A gyilkos fiút a csendőrség őrizetbe vette s a kikerülő az ügyészség fogházába.

A nagyváradai Urak Mária Kongregációja ebben az évben első ájtatosságát folyó hó 20-án este 7 órakor tartja a szokott helyen. Magisztrátus.

Január 31-ig mindenki köteles benyújtani a személyzeti adókimutatást. Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság személyzeti ügyosztályának vezetője felhívja az összes érdekelteket, hogy a 1937. évről szóló személyzeti listájukat adókimutatás szempontjából legkésőbb január 31-ig nyújtsák be. A listákon mindazoknak a nevét fel kell tüntetni, akik 1937. január 1-től 1937. december 31-ig alkalmazásban állottak.

Ugyancsak ezután figyelmezteti a pénzügyigazgatóság mindazokat, akik személyzeti adót fizetnek, hogy kötelezettségüknek a törvényben előírt pontossággal tegyenek eleget, mert a legközelebbi napokban helyszíni ellenőrzéseket fognak tartani.

Meghalt Simon Ferenc, a szászvárosi Kun-kollégium volt igazgatója. Sulyos gyászba van Hunyad megye magyarságának. Simon Ferenc, a szászvárosi református Kun-kollégium egykori tanára és későbbi igazgatója, a szászvárosi református egyház jelenlegi főgondnoka, nyolcvanhárom éves korában, rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat kulturális munkássága elismerésül a Ferenc József-rend lovagi címével tüntették ki. Simon Ferenc éveken át volt a szászvárosi Magyar Kaszinó igazgatója, városi és megyei képviselőtestületi tag, a szász egyetem képviselője, a matematikai és fizikai társulat tagja s ő szerkesztette és adta ki a szászvárosi helyi lapot is. Halálával nagy és pótolhatatlan kulturális energiát veszített az erdélyi magyarság. Simon Ferencet a város osztatlan részvétélvel helyezték örök nyugalomra. A Kun-kollégium nevében Martonossy György dr. a tanítványok nevében Gönczy Odón dr. nyugalmazott főállatorvos, a szászvárosi Magyar Kaszinó nevében pedig Sváb Ferdinánd dr. búcsuzott a nagy halottól. Az elhunyt kollégiumi igazgatóban Málnássy Karoly né, a nagyenyedi Bethlen-kollégium igazgatójának felesége, édesapját gyászolja.

Leválták a legénykedő kerékgyártó inas orrát. Szatmár. Saját tud. Tragikomikus ügyben folytat vizsgálatot az udvari csendőrség. A Keresztési-féle vendéglőben tánciskolát nyitottak, ahol tegnap este fillér-estet rendeztek a táncsnar. A legények és legények a késő esti órákig táncoltak, amikor beállított a terembe Lőrinc kerékgyártómester 17 éves inasa és notát rendelt a cigánynál. Ebből veszekedés keletkezett, majd tülekek csattantak el. A legények közül Vajda Gyula és Huszti György lefogták a zavart okozó kisinast, akiben Kuruc Sándor késével többször beleszúrt, majd jókora darabot lekanyarított az orrából. A sulyosan megsebesített kerékgyártó tanulót behozták a szatmári kórházba, míg a legényeket a csendőrség őrizte vette.

Felgyújtotta testvére gazdasági épületeit egy bosszúálló falusi asszony. Csíkszereda. Saját tud. A napokban tűz martaléka lett Bálint Imre csíkszeredai gazdasági épületei, istállója. Bennégett az összes takarmány, gazdasági felszerelés mintegy hatvan ezer lejt értékben. A tűz átterjedt Bácz Józsefnek Bálint szomszédságában lévő istállójára is, amely szintén teljesen leégett. A kár itt is meghaladja a huszonezert lejt. Az épületek biztosítva nem voltak és így a kárból semmimésem térül meg. A csendőrség a nyomozás kezdetén gondatlanságot állapított meg a tűz keletkezésének okául, később azonban névtelen levélben arra hívták fel a figyelmét, hogy szándékos gyújtogatás történt és a tettes nem más, mint Bálint Imre károsult édes testvére Bálint Julianna, aki birtok tulajdonjog miatt haragos viszonyt tartott testvérel. A csendőrség letartoztatta Bálint Juliannát, ki tagadta, hogy gyújtogatott volna. Az ügyészség elrendelte az előzetes letartóztatását, amelyet a törvényszék vádtanácsa is megerősített. — Ugyancsak tűzvész pusztított Gyergyócsomófalva községben is. Florea Antal hasonlónévű 18 éves fia petroleum-lámpával járt a csűrben. Nem vigyázott eléggé a lámpára, a széna meggyulladt és tüzet fogott az egész csűr és istállóépület. Mentésre nem is lehetett gondolni a szeles idő miatt, a csűr és istálló egészen elégett az összes takarmánnyal és gazdasági felszereléssel. A kár hatvan ezer lejt, amiből semmimésem térül meg, mert az épület nem volt biztosítva.

Adományok. Jaksa István részére kiadónkhoz érkezett adományok: Blódy J. Lipova részéről 200 lejt, Farkas Gáborné Ciocia részéről 100 lejt, Kozma Ádám és Hertz Sándor részéről 100 lejt, Lengyel Mária Atid 50—50 lejt adományozott. Az adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

Halálozás. Jureán Katica 30 éves korában Rojt községben meghalt. Temetése folyó hó 19-én volt. — Farago Margit 20 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 19-én volt a központi kórházban. („Caritas“.)

Kávéházakban, vendéglőkben kétféle mindenütt a „MAGYAR LAPOK“-at.

Az időközi bizottság ülése

Kijavítják a színház berendezését. — Békés úton igyekeznek elintézni a város a közüzemi munkásság béremelési kérését, Csatornázák a Rulikovszky-temető halotttraválóóját

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délután 5 órakor dr. Mangra Dumitru polgármester elnöksége alatt ülést tartott az időközi bizottság.

Síchet Traian, a gazdasági ügyosztály elnöke terjesztette elő idősebb és fiatal Kelemen Mihály nagyipartéri közörség kérését, akik 2500 lejt évi bérért szerződésük egy éves meghosszabbítását kérték. A tanács meghosszabbította a szerződést.

Ezután a nagyipartéri sörcsarnok ügyét tárgyalta a tanács. A sörcsarnokot Harapu Maria szül. Botezatu hadiözvegy és Botezatu György, az Oltuz vendéglő tulajdonosa bérlik. Dr. Popa Livius tanácsos bejelenté, hogy a városhoz nemrég egy feljelentés érkezett be. Ardelean Vasile a köztisztviselési üzem volt tisztviselője, a feljelentésben közli, hogy Harapu Maria szül. Botezatu nem nagyvárad lakos és még sohasem járt a városban, tehát a szerződésen szereplő aláírás is hamis. Dr. Mangra Dumitru polgármester kifejté, hogy a szerződés azért érvényes, mert Harapu Maria felhatalmazást küldhetett bátyjának Botezatu Györgynek a szerződés megkötésére és aláírására. A tanács hosszas vita után úgy határozott, hogy lakbérhátralék címén felbontja a szerződést. A szerződés megkötésének körülményeit pedig vizsgálat tárgyává teszi.

Síchet Traian a polgármester felszólítására felolvasta annak a 103 városi bérnöknek a nevét, akiknek a város lakbérhátralék címén azonnali hatállyal felmond és akik ellen megkötött a kilakoltatási végzés. Darabant Andrei tanácsos kéri a polgármestert, hogy a bérletfelmondásoknál legyen tekintettel a szegény munkásokra, akiknek a polgármester ismét kihangsúlyozza, hogy a kérvényezők ügyét minden esetben alapos vizsgálat tárgyává teszi. A tanács a felmondásokat elfogadta.

Hertz Sándor, a Körös halászlátí engedélyének bérlejtő beadványban közli a városal, hogy lemond jogáról és egyben kéri, hogy 8950 lejt bérhátralékát engedjék el. Kérését azzal indokolja, hogy a „Cleanul” nevezetű állami halászlátí-szállítási halászlátí joga mellett nem találja meg a számitását. Errekes via alakul ki, amelyből kitűnik, hogy az állam kétségbe vonta a város jogát a Körös halászlátí jogának bebehadására s a halászlátí jogot a „Cleanul” kapta meg. A város beperelte az államot és elsőfokon meg is nyerte, de az akták jelenleg felfolyamodás folytán a Semmitűszék előtt fekszenek. Végleges ítélet az ügyben a hónap végére várható. A tanács úgy határozott, hogy Hertz Sándor tartozását nem engedje el, s ezt a bérletből visszatartja.

Faur Emil városi főmérnök, a technikai ügyosztály vezetője a Rulikovszky temető csatornázását terjesztte elő. Kifejté, hogy az elmúlt rézim hatalmas költséggel építették egy ravatározót, de a csapadék elvezetéséről nem gondoskodott. A tanács magáévá tette a javaslatot, de mivel nincs meg jelenleg a szükséges fedezet, árlejtést tűznek ki a munkálatokra és a csatornázást csak a jövő évi költségvetés keretében valószínűsítik meg.

A városban lévő lakatos munkák elvégzésére a technikai ügyosztály ajánlatokat kért be. A tisztviselők ugyanis rengeteget panaszkodtak, hogy az ablakok rosszul záródnak és a kemény télen sokan megbetegedtek a huzatos szobákban. A polgármester átnézte a beérkezett ajánlatokat, majd utasította a technikai ügyosztályt, hogy a munkálatok elvégzésére árlejtést tűzzen ki és román iparosoktól is kérjen be ajánlatokat.

A polgármester indítványára a tanács utasítja a technikai ügyosztályt, hogy rövid időn belül készítsen tervet a színház kijavítására. A színház renoválására szükséges összeget a jövő évi költségvetésbe veszik fel. A polgármester ezzel kapcsolatban a következőket mondta: A színház belseje istállóhoz hasonlít. Elviselhetetlen bűz uralkodik, a székek bárszónya kihaladozott, a pahlolyok kopottak, a székek töredezetek és piszkosak. Ideiglenes javításokat javasol addig is, míg a jövő költségvetésben megfelelő összeget tudnak felvenni egy alapos takarításra. Utasítja a technikai ügyosztályt, hogy a jövő tanácsülésen a helyzet megvizsgálása után terjessze be a sürgős teendőkre vonatkozó javaslatát. A tanács az indítványt egyhangulag elfogadta.

Faur Emil ezután az évi-telep csatornázási tervét ismertette. A városrész a Körös szintjénél alacsonyabban fekvő része a jelentős esőzések következtében csaknem állandóan víz alatt van. Tekintettel azonban arra, hogy a munkálatok több millió befektetést igényelnének, Faur Emil azt javasolja, hogy ideiglenes árkokkal vezessék le a felgyülemlett vizet. Ez a munka 42 ezer lejtbe kerülne. Popescu Nicolae, a pénzügyi osztály főnöke bejelenté, hogy nem rendelkeznek a szükséges összeggel és így a kérdést évrőlre leveszik a napirendről.

Popescu Nicolae a pénzügyi ügyosztály főnöke javasolja, hogy a város vizsgálja felül az egyesített üzemek eddigi működését. A polgármester bizottságot jelöl ki erre a célra dr. Jacob Salvator alpolgármester, Mihulin Nicolae és dr. Popa Livius tanácsosok, valamint Popescu Nicolae pénzügyi ügyosztályi főnök személyeiben. A polgármester kéri a bizottság tagjait, hogy rövid időn belül tegyenek jelentést. A bizottság tagjainak napidíját később határozzák meg és azt az egyesített üzemek terhére írják.

Dr. Filip Victor, a közüzemek ideiglenes vezetője ismerteti az üzemek munkássága és az üzemek vezetősége között keletkezett bérkonfliktust. A villany, köztisztviselési és kéményseprő üzemek munkásai ugyanis 25—30 százalékos emelést kértek. A munkaügyi felügyelőség az ügy tárgyalását január 25 délutánjára és január 26 délelőttjére tűzte ki. A tanács utasítja dr. Filip Victor, hogy amennyiben lehetséges, az ügyet békés úton intézze el.

Dr. Popon Dumitru tanácsos a Crisana Sport Club ügyét tette szóvá. Megemlítette, hogy Nagyvárad román sportegyesülete nagy nehézségekkel küzd és támogatást érdemel a város részéről. A tanács az ügyet nem tárgyalta, mivel a Crisana Sport Club semmiféle kérelmet nem nyújtott be a város vezetőségéhez.

Több tárgy nem lévén, a polgármester az ülést bezárta.

A LISZT FERENC ÉNEK- ÉS ZENEKAR FARSANGI ESTELYE. A Liszt Ferenc Ének- és Zenekar ifjúsága január hó 23-án, vasárnap este 9 órai kezdettel színes Napraforgóvirág-estélyt rendez a Központi Katolikus Legényegylet nagytermében. Beléptidj 25 lejt. Fiúk, lányok mindnyájan ott legyenek! Másnap munkaszünet.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök délután 5 órakor: **Urillány szobát keres.** (Olcsó helyárrakkal.) — Este 9 órakor: **Marika hadnagya.** (Rendes helyárrakkal.)
Péntek nincs előadás.
Szombat délután 5 órakor: **Nagy kabaré.** (Uj egyfelvonások, táncok, énekek, stb. Olcsó helyárrakkal.) — Este 9 órakor: **Marika hadnagya.** Vasárnap délután 3 órakor: **Csárdás.** (Olcsó helyárrakkal.) — Délután 6 órakor: **Marika hadnagya.** — Este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** Hétfőn délután 6 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** — Este 9 órakor: **Marika hadnagya.**

Színházi iroda közleményei:

— **Urillány szobát keres** — operett, csütörtökön délután 5 órakor kerül színre olcsó helyárrakkal.

— **Marika hadnagya.** Dénes—Sally nagy operett slágere, a ciklus bombája urálja a színház műsorát szerda, csütörtök, szombat este, vasárnap délután 6 órakor és hétfőn este 9 órakor. A Marika hadnagya a színház olyan előadásban hozza színre, amilyenre eddig példa nem igen volt. A darab szereposztása ragyogó, kiállítás, teljesen új díszletei, toilettel, táncai mind meglepés számra megy. A főszerepeket: **Urmóssy Magda, Sándor Stefi, Báza Éva, Beness Ilona, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csoka József, Csengeri Aladár,** stb. játsszák, a zenekart **Stephanidesz József** vezényli. Gróf **László** rendezése szenzációs. Az eddigi nagy érdeklődésből ítélve, a Marika hadnagya minden előadását zsúfolt nézőtér fogja végigéltetni. A Marika hadnagya szerdán, csütörtökön, szombaton 9 órakor, vasárnap 6 órakor és hétfőn 9 órakor kerül színre mindenkor rendez helyárrakkal.

— **Szombaton délután 5 órakor nagy kabaré-előadás a színházban.** Színrekerülnek vígjátékok, boházatok, ének, tánc és magánzámok. Olcsó helyárrakkal.

— **Csárdás** — vasárnap délután 3 órakor olcsó helyárrakkal kerül színre.

— **Sárgapitykés közlegény.** A múlt ciklus nagyszerű operett újdonsága vasárnap 9 és hétfőn délután 6 órakor van műsoron, rendez helyárrakkal.

— **Hétfőn délután 3 órakor a színház nem tart előadást!**

LEGUJABB

Károly király üdvözlő üzenetet küldött az olasz népnek és Mussolininek

Rómából jelentik: A „Messaggero” főszerkesztője beszélgetést folytatott II. Károly királlyal. Beszélgetés során az uralkodó kijelentette, hogy Románia annakidején nem jószántából járult hozzá a megtorlásokhoz, de nem vonhatta ki magát alóluk. Románia a megtorlások idején is változatlan barátsággal viselt

tett Olaszország iránt.

— Szeretem az olasz népet — folytatta Öfelsége. — bámulom Mussolinét és kérem Önt, adja át neki legszívesebben üdvözlőlevelet. Mondja meg neki, hogy a legszebb emlékeket őrzöm a vele folytatott beszélgetéseimről.

Maniu birói úton támadja meg a választói törvényrendeletet

A választási pontok sorrendje

Bukarest. Saját tud. Mindjárt a parlament feloszlása után George Botan pénzügyminisztériumi államtitkár megjelent az igazságügyminisztériumban és benyújtotta Goga Octavian kérését, aki, mint a Nemzeti Keresztény és Földműves Szövetség elnöke, kérte politikai alakulatának bevezetését. A kormánypart ezután e név alatt fog szerepelni.

Másodiknak a Liberális Párt tudta meg a parlament feloszlását és Franasovici nyújtotta be a kérvényt s ő kapta meg a két pontjelet. Harmadiknak a Frontul Romanesc jelentkezett, Tilea személyében, aki Vaída kérvényét benyújtva, a harmadik sorszámot kapta, három ponttal. Negyedik lett a Totul pentru Tara. Ez a négy alakulat kerül majd a szavazólap első oldalára.

Kilenc óra 15 perckor jelentkezett az igazságügyminisztériumban Maniu Gyula. Ő kapta az ötös pontjelet. Maniu mindjárt kontesztációt nyújtott be az eljárás ellen a választási bizottság elnökéhez, mert szerinte

a választási jelek engedélyezése olyan rendeltetvény alapján történt, amely fél kilenckor még nem jelent meg a Hivatalos Lapban s amiről a kérések benyújtásakor a központi választási bizottság elnökének sem lehetett tudomása.

Elővigyázatosságból — folytatja a kontesztáció — alávetettük magunkat az eljárásnak, de fenntartással élünk az eljárás törvényességére nézve, mely eljárás semmiféle törvényen nem alapszik. Következésképpen jogszerűt semmis.

A választási jegyekért megindult versenyfutásban utolsónak tíz órakor este a Radikális Parasztpárt érkezett be és a hat pontjelet kapta. A Magyar Párt a szerdai nap folyamán szintén beadta kérését.

Megelégedés az új francia kormány megalakulása nyomán

A jobboldali sajtó szerint nem lesz tartós a kormány többsége. Blum lapja szerint a Népfront továbbra is megmarad

Párizsból jelentik: A francia sajtó és közvélemény általában élénk megelégedéssel fogadja a Chautemps-kormány megalakulását. A „Journal” szerint az új Chautemps-kormány úgy a szenátusban, mint a kamarában megtalálja azt a batoritást és bizalmat, amelyre szüksége van, hogy véghez vigye a megbékélés és talpraállítás művét. A jobboldali „Époque” szerint az új kormánynak van jó és rossz oldala, de aligha számíthat tartós többségre. Egyesek azt javasolják, hogy a kormány legjobban tenné, ha elsősorban megszavaztatná a választójogi reformot és fel-

osztatná a parlamentet. A mai pénzügyi válság és háborús feszültség idejében azonban ilyenre nem lehet gondolni. A „Matin” szerint csak akkor lehet eredményes munkára számítani, ha a pártvillongásokat félretéve, kölcsönös megértéssel igyekeznek a nemzeti összefogást megvalósítani. A „Populaire” (Blum lapja) hangoztatja, hogy a népfront még mindig élő és hatalmas valóság. Most az volt a legfontosabb feladat, hogy elkerüljenek mindent, ami árthat a népfront politikai rendszerének.

* Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhe hatású, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy poharrai bevéve — rendszeres békítő-dést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet te remt. Kérdezze meg orvosát.

Népszavazás Németországban?

Párizsból jelentik: A „Jour” berlini értesítése szerint áprilisban bel- és külpolitikai kérdések felett népszavazás készül Németországban, azzal a céllal, hogy Hitler tekintélyét olaszországi látogatása közben még jobban öregbítsék és súlyt adjanak Németország egyes külpolitikai és gvarmati követeléseinek. A népszavazást nagy négyülések előzik meg.

Hivatalos német körökben semmit sem tudnak a népszavazás állítólagos előkészületeiről és cáfolatukhoz hozzáfűzik, hogy a német birodalmi kormánynak nem szokása három hónap alatt előbb bejelenteni ilyenirányú elhatározásait.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cím a kiadóban” még további 10 lel. Alláskeresőknek 30% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Eke szó mindig vastag betűvel lesz szedve. —

Adás-vétel

Jókarban levő erős kerekpárt megvételre keresek. Nagyvárad, Tache Ionescu (v. Körös) utca 34.

Fekete zakó kabát mellényvel együtt közepes méretre eladó. — Nagyvárad, Str. Tichindeal No. 18. (v. Fürdő-utca.)

Egészen új 12 személyes ezüst evőeszköz, megvételre keresek. Cím a kiadóba

Disznóöl összerakható, korlátlan, eladó. Nagyvárad, Str. V. Troiescu (v. Téglavető-utca) 8. szám.

Zongora rövid, keresztthuros. — nagyon olcsón eladó. Nagyvárad, Ciorogariu (v. Uri) utca 11. szám.

Modern kombinált szoba, konyhabutor olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Vlahuta (v. Szt. János) u. 22.

Eladó egy fürdőkád és egy jókarban levő varrógép. — Cím: Zenker, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 44.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Alkalmazás

Mindenes bejárónő kis családhoz február 1-re felvétetik. Chaura, Nagyvárad, Str. Regele Carol II. (Szlágyi D-utca) Nr. 19.

Erdő vagy faraktár kezelőnek ajánkozik szakember, okleveles erdőész. Cím a kiadóban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Keresek: 2 szobás tagas, esetleg 3 kisebb szobás lakást olasz kerületben. Ajánlatokat: „Nyugdíjas” elizére a kiadóhivatalba kérek.

Raktárhelyiségek irodákkal július 1-től kiadók. Nagyvárad, Str. Tache Ionescu (v. Körös) utca 26. szám.

Utcai szép butorozott szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva (Schlauch-tér) 6.

Kétszobás, üvegerandás lakás kiadó azonnalra. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul (v. Széles-utca) 23.

Egyszobás modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Luminei No. 13. Gerliczy-utca folytatása.

Különféle

Kereszthuros rövid zongora bérbeadó. — Nagyvárad, Str. Pasteur (v. Kórház-utca) 27. szám.

Lakatos munkák szakszerű javítása Ruff Testvéreknél készülnek Nagyvárad, Str. Sztaroveszky 17.

Köszörműtessünk ifj. Kelemen köszörműnél, Nagyvárad, Mihai Viteazul (v. Nagypiac) tér, (Avram Jancau volt Kossuth-utca sarok.)

Kioldvasolt ujságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Jókarban levő zongorát érbe vennék. Ugyanott egy ágy és éjjeli szekrény eladó. Cím a kiadóban.